

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instrvctio Magistri Novitiorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniæ, 1613

Exhortatio ad cultum humilitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48543)

Sequimini potius consiliū Lazari fame-
lici, & laceri ac vlceribus pleni; & per
vias duras incōmoditatū, ac laborū, qui
sunt dulcissimæ paupertatis cōmites, ad
requiem in sinu Abrahamæ vobis paratam
properate. Quod Iesus Christus Noster
vobis, oro, concedat.

Exhortatio ad cultum humilitatis.

SI linguis hominum loquar, & An-
gelorum, charissimi fratres, humilita-
tis altitudinem, ac suauitatem, quam Ie-
sus Christus D. N. mitissimo magisterio
docuit, non æquabo. Habet enim pro-
funditatem quandam cœlestis virtutis
hæc, filij Dei exemplo, mirificè confir-
mata, qua omnis sapientia, & omnis Sa-
ctorum eloquentia vincitur, & velut in
mari magno, ac spatioso mergitur.
Quocirca vellem ego, vt solo humilita-
tis nomine audito, diuinum quiddam
licet incognitum æstimaretis, & pretio-
sissimi thesauri desiderio teneremini
quemadmodum purissimum aurum
terræ visceribus occultatum solare rei fa-
rus, s

ne
per
qui
ad
tam
ster

ma permoti, non certè visum, sed
auditum filii huius sæculi ardentissime
cupiunt, & per discrimina multa, ter-
ra marique perquirunt. Neque mirum
vobis videatur, si hoc sermonis initio,
hanc humilitatis æstimationem, sine ar-
gumentis requiram: Credo enim, ne-
minem inter vos esse, qui tantæ virtutis
præconia non audierit, vel expressa
saltem Evangelij verba, quibus Iesus
Christus sapientia nostra, illam com-
mendavit, non animadvertit. Necessè
quippe est, quod Dei Sapientia tam
scid ac sape prædicavit, magnum
quiddam esse; ac ex eo ipso, magni à
vobis, quemadmodum à cæteris diui-
næ sapientiæ æstimatoribus faciendum
est. Quod si nosse cupitis, qua ratione
incognitam humilitatis magnitudinem
maximi facere valeatis, memineritis,
quàm sint quotidiana argumenta, quæ
humiles animos maximi à Deo fieri per-
suadent. Ab hoc quippe effectu de re ab-
scondita iudicium ferre valebitis. Pro-
fectò à sæculo non est auditū, quod vir
aliquis, quantumvis flagitiosus, ac du-
rus, se ex animo demitteret, quem Cle-

mentissimus Deus non statim amaret. Sic seruus ille nequam statim ac proci-
dit ad pedes Regis, sic filius prodigus,
statim ac demisso corde Patrem appel-
lauit, sic publicanus ille, statim ac demis-
sis oculis se cœpir accusare, inter dulce-
simos Dei amicos admissi sunt. Quod
proculdubio non ita contingeret, nisi
ea esset humilitatis gratia, qua Dei con-
euestigiò capereretur, & cuius sacrificio
impensè delectaretur, Quapropter di-
uini oraculis admonitus, charissim
fratres, omnium, quæ in sæculo com-
misistis errorum veniam, & faustum
nouæ vitæ nouæq; felicitatis exordium.
Christi nomine vobis ego polliceor, &
inter mansuetos filij Dei discipulos sub-
limissimam humilitatis virtutem om-
nibus regnis, & honoribus anteponere,
ac de illa paranda seriò cogitare incipia-
tis. Capite quæ dico: & multis desideria
me dicentem comitami. Existimo
enim animos vestros benè comparatos
optare iam modum virtutis huius ac-
quirendæ cognoscere, sine quo deside-
ria quantumuis magna euanescerent.
Modum ergo hunc accipite.

Ex communi Sanctorum doctrina
 scire debetis, duo ad cultum humilitatis
 exercendum requiri: vnum propriæ
 fragilitatis cognitio, alterum recta vo-
 luntatis affectio est. Primum per fre-
 quentes propriæ ignorantia, vanitatis,
 inconstantia, & commissorum præser-
 tim peccatorum meditationes, cum præ-
 senti Dei ope cõquiritur. Debetis quip-
 pe ex ijs capitibus, quæ hominem con-
 temptibilem efficiunt, certo credere,
 vos omni despectu planè dignos esse:
 Nam vt cætera præteream, qui vel vni-
 us peccati lethalis conscius est, scit pro-
 fecto se æterno contemptu dignum fu-
 isse, neque certo scit, an ab eo statu per-
 petuæ infamiae obnoxio resurrexerit:
 præterquã quod tametsi id certò sciret,
 vel ex ipsa Dei clementia, vilia de se co-
 gitare deberet, vtpote, cui æterna infam-
 ia condonata fuisset: timereq; debe-
 ret, ne, si altum saperet, in despectum sempi-
 ternum relabi sineretur. Atque ex huius
 rei meditatione, veri monachi, velut à
 supplicio & captiuitate redèpti, se qua-
 si seruos emptitios reliquorum gerunt,
 & cæteros omnes, quos meliores esse

Credūt, quasi dominos, ac honore multo dignos nutibus, verbis, & actibus venerantur: quæ pars magna scholæ Iesu Christi est: quam vos fratres mei cupidissime discite, ac in dies singulos, vestrarum culparū experientia in cognitionis propriæ gymnasio proficite. Sæpe quippe, si vigilanter agatis, experiemini vos ignaros, inertes, ignavos, inconstantes, infideles, & tot culpis obligatos, vt facile perspiciatis, vos ab alijs pronihilo ducendos esse.

Iam verò vt ad secundum, quod ad humilitatis cultum requiri asseruimus, accedamus, consideretis oportet, non satis esse, si quis se contemptu dignum cognoscat, nisi voluntate benè affecta se contemni omnino velit. Nam & latrones, & homicidæ se patibulo, & infamia dignos proculdubio censent: ac malè torqueri, ac despici diligentissime refugiunt. Quocirca illud à vobis exopto, si Iesu Christi scholaplaçet, vt què admodum in cognitione propria ita in serua voluntate patienter ferendū ac exquirendū contèptū plurimūm operæ collocetis. Disertè dixi, patiēter ferendū

rendi, ac exquirendi, quia nouelli mili-
 tes, quales estis vos, gradus humilitatis
 internoscere debet. Laudabile est quip-
 peseruorum Christi exercitium, quo
 illatum non verò quæsitum despectum
 patienter ferunt, licet initio certaminis
 non sine mœsticia ferant: verum ma-
 ior multò laus est, non modò oblatas
 contemptus occasiones equo animo to-
 lerare, sed occasiones ipsas perquirere,
 & à Superioribus postulare: ac denique
 summa laus est, siue oblati, siue ex-
 quisitis occasionibus, despectu gau-
 dere, quod est signum animi planè for-
 tissimi.

Ad hanc igitur gloriam, charissimi fra-
 tres mei, totis viribus aspirate, omne il-
 lud è quo existimatio vestri oriri possit,
 accuratissimè celantes, illud verò, vnde
 contemptus enascitur, viriliter detege-
 re parati. Estote fortes in bello, & sicut
 ciues Babylonis, hoc est filij huius
 sæculi à suis Principibus primos ho-
 nores ambiunt; ita vos à Superioribus
 vestris iuxta Christi consilium locum
 per omnia postremum requirite; vt nē-
 pe, verbis, & actibus vos tanquàm vita-

indignos exerceant, & ad humillima
obsequia designent.

At, quia res difficultate non vacat, sub-
iectas rationes, quibus animum robo-
retis, expendite.

Prima ratio. Noui ego, vos omnes æ-
terni honoris, & gloriæ desiderio tene-
ri. Scitis enim ijs, qui omnia reliquerunt,
& Christum secuti sunt, sedes honorificē-
tissimas in regeneratione promissas,
quarum desiderium vestris animis altè vt o-
pinor, insedit. Ea quippe promissio mo-
nachis claustra replet, deserta Anacho-
ritis: æquumque mihi videtur, vt ad hono-
rem tantum ab ipso Deo propositum stu-
dia, & conatus vestros dirigatis. Agite:
dirigite fortiter. Verum eius honoris
viam (quam pauciorunt) attendite.
Etenim si à Iesu Christo, cui comperta
via est, sciscitemini, qua via in sedes glo-
riæ sic eundum, respondebit: Omnis qui
se humiliat, exaltabitur. Et mirum est sa-
nè, cum Dei Sapientia tam disertè rem
prædicauerit, homines, qui sunt hono-
ris cupidissimi, ad honorem permansurum
ostensa, sibi via consequendum minimè
moueri. Sed quicquid alij sapiant, Vos
æternæ gloriæ candidati, hac via proce-
dite,

ate.
per
Sec
nos
tes,
qui
tum
ab v
detr
rari
quia
nibu
que
Ia a
de h
terq
rum
tanc
attr
succ
dan
dul
ani
est,
Re
fim
re
de

élite, & paucorum sapientum, qui eam
percurrerunt, vestigijs insistite.

Secūda ratio. Nō modò honores æter-
nos hac via cōparabitis, verū & præfen-
tes, eosq; sanè maximos. Experientia
quippe constat, eos qui mundi cōtemp-
tum studiofissimè inquirunt, versa vice,
ab vniuersis hominibus, absq; vllis inui-
dētix, vel malevolentix stimulis, hono-
rari. Cuius certè experientix ratio est,
quia cum ab omnibus amentur, ab om-
nibus honore afficiuntur. Facile. n. quis-
que honorat, quē amore prosequitur.
Iā autē testatissimum est, homines cor-
de humiles ab omnibus amari: nā (præ-
terquā quòd nullam alijs molestiā infe-
runt, immò, quæ alijs molesta sunt, sibi
tanquam molestia, & contemptu dignis
attribuūt, vnde pax multa, charitasquē
succrescit,) habet cor humile vim quan-
dam humanæ feritatis domitricem, &
dulcissimo quodam imperio omnium
animis dominatur. Atque hæc ipsa ratio
est, ob quam in monachorum claustris,
Religiosi humiles ab omnibus ardētis-
simè amantur, & cum ipsis verba face-
re, ac diutissimè vitam agere vniuersi
desiderāt. Patet ergo quotidiano experi-
mento

mento ad præsentis vitæ honores parados, & animos conciliandos humilitatis cultum appositissimum esse.

Tertia ratio. Animi studio humilitatis addicti, vnà cū merito cumulatissimæ futuræ gloriæ, habēt in præsentī intimæ & copiosissima gaudia omnibus mundi honoribus, & regnis antepōnēda. Nouit hoc Dauid, qui erat humillimus corde quādo exutus, & iudicio mundi despectui habēdus, præ magnitudine lætitiæ saltauit totis viribus coram arca fœderis Domini, & iurauit, fore se humilem in oculis suis. Nouit hoc Franciscus vniuersi pauper, & modicus, cū quo Iesus Christus quasi luctabatur, vt eum summe lætitiæ sensu repletet, dū enitebatur ille se vniuersorum hominū vilissimū publicare. Certè in re hac absconditæ mundi sapiētibus, ac de virtute propriæ præsumētibus, solis paruulis, quasi testibus incorruptis credēdum est. Et vos ergo, dilectissimi fratres, tot tantorūq; bonorū desiderio incēsi, in suauissime virtutis huius cultum incūbite: & per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam, per medias contumelias, & honores, ad cōsortium humillimæ

Ies

Iesu Christi Redemptoris nostri suspi-
rate. Quod ipse, precor, vobis concede-
re dignetur.

Ecce tria exhortationū exēpla, quæ Ma-
gistro satis fore censemus vt ad formā
hanc, cæteras ipse coaptet. Neque in hoc
loco plura à nobis requirēda sunt, cum
in Instructione Nouitiorum, quā nuper
edidimus, ita de singulis virtutibus ad
claustrī disciplinam spectantibus diser-
tum sit; vt verbis paucis immutatis, ca-
pita singula, totidē exhortationes sint,
quibus Magister nō absq; fructu vti pos-
sit. Secuimus quippe capita singula in
partestres, quarū prima virtutis cuiusq;
honestatem ac dignitatem ostendit, se-
cunda illius parandæ rationem per act^o
internos externosq; præscribit, tertia
rationes ad animos vrgēdos producit.
Prima delectat, secūda docet, tertia mo-
uet: ac proinde, quicquid ad rem hanc
pertinere videtur, illic complexi su-
mus.

*D. N. Iesu Christo, ac Beatissima Virgini
Maria, laus sempiterna.*

INDEX